

УДК 330

В.А. Подмарьков

Науковий керівник: Кареліна О.В., к.пед.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ
НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ**

V.A. Podmarkov

**IMPLEMENTATION PROCESS APPROACH TO EDUCATION
ESTABLISHMENT'S MANAGEMENT**

Розвиток освіти є одним з пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку України. Головними об'єктами, що функціонують в цій сфері, є навчальні заклади, в процесі роботи яких виникають проблеми, пов'язані із сферою управління. Неefективний менеджмент знижує ефективність їх роботи, що впливає на загальний стан освіти в цілому.

Досліджуючи праці українських вчених, які досліджують питання впровадження процесного підходу до управління навчальною діяльністю, ми виокремили праці Л. М. Хомічак та І. П. Тавлуй, вони розглядали впровадження даного підходу для розробки системи якості в освітніх закладах. Визначення процесного підходу, з точки зору зарубіжних вчених, не пов'язане напряму із управлінською якістю (А. Д. Фредерікс), а насамперед це є підходом до навчання. В. Стіл вважає, що процесний підхід до навчання має саме таку назву, оскільки акцент зміщується із кінцевої мети – засвоєння знань – на процес досягнення цієї мети.

Велика частина робіт у дослідженні ефективності діяльності закладів освіти присвячена в першу чергу аналізу фінансових показників, інші якісні і кількісні характеристики діяльності освітніх установ вивчені частково. Проведені дослідження, в основному, спрямовані на оцінку ефективності використання бюджетних витрат, які здійснюються головними розпорядниками бюджетних коштів. Що ж стосується питань оцінки ефективності функціонування закладів загальної середньої освіти як системного організаційно-економічного механізму, то вони слабо висвітлені і практично не розроблені.

Метою публікації є висвітлення основних аспектів впровадження процесного підходу в навчальних закладах з метою покращення системи управління освітніх закладів.

Процесний підхід є однією із сучасних ефективних методик управління і використовується в якості базового в міжнародних стандартах ISO серії 9000:2000. Створення системи процесного управління передбачає створення системи планування показників процесів зверху вниз і системи управлінської звітності знизу вгору. Побудувати ці системи можна тільки зверху вниз, починаючи з планів вищого керівництва організації.

Основою впровадження процесного підходу є визначення структури і послідовності основних бізнес процесів підприємства. Для Тернопільського

технічного ліцею (ТТЛ) ми виокремлюємо такі основні процеси і їх взаємозв'язок який показано на рис .1(розроблено на прикладі роботи [2]).

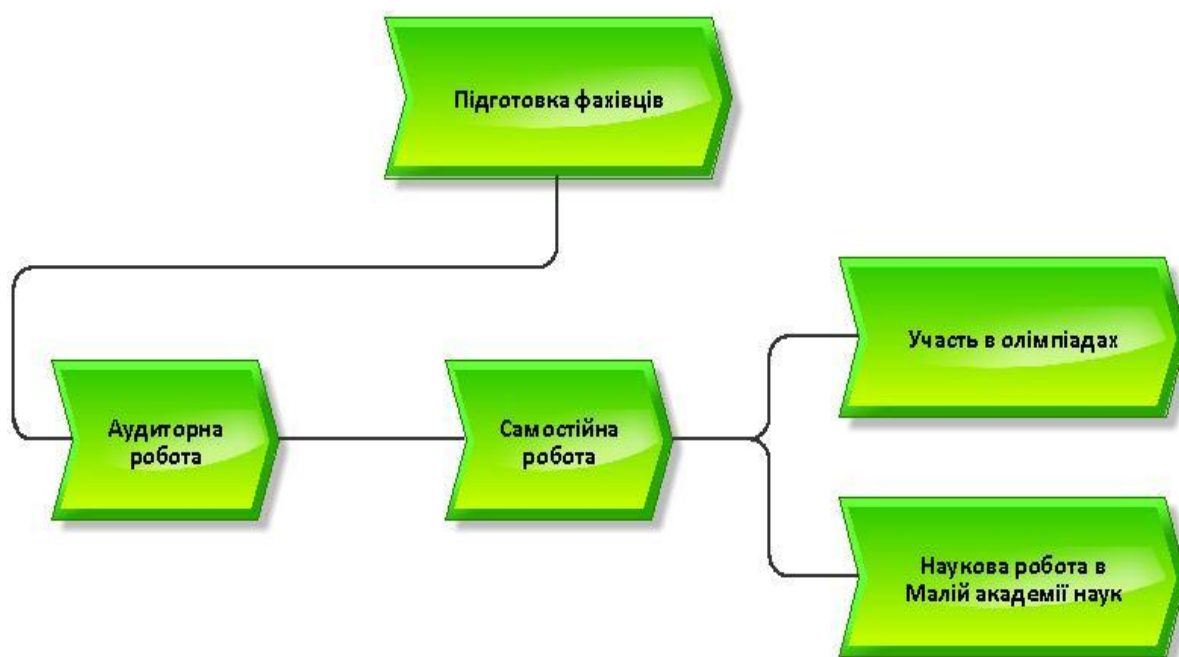

Рис.1. Діаграма основних бізнес-процесів Тернопільського технічного ліцею.

Досліджуючи процес «Аудиторна робота» з метою підвищення ефективності навчального закладу, мною запропоновано такі ключові показники ефективності (KPI): частка предметів, які викладаються з використанням інноваційних методів; кількість викладачів із високими категоріями та науковими ступенями; оснащеність аудиторій технічними засобами навчання; оцінка ліцеїстами; відвідуваність занять; успішність ліцеїстів.

Перспективи подальших досліджень: моделювання системи бізнес процесів ТТЛ та розробка KPI (KeyPerformanceIndicators, Ключові показники ефективності) для них з метою підвищення ефективності роботи Тернопільського технічного ліцею.

Література:

1. Хомічак Л.М., Тавлуй І. П. Особливості застосування процесного підходу під час розроблення системи управління якістю вищого навчального закладу [Електронний ресурс]/ Л.М.Хомічак, І.П.Тавлуй// Науково-технічний журнал «Стандартизація, сертифікація, якість», 2011р.– Електронні дані.[НУБіП України, Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя, 2011].

2. Кареліна О.В. Застосування процесного підходу до управління навчальною діяльністю у ВНЗ майбутніх фахівців бізнесу та адміністрування.[Електронний ресурс]/ <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/4/127.pdf>